

Udgifter til uddannelse og godtgørelse¹

Opgørelserne af udgifter til uddannelse og godtgørelse er afgrænset til Videnskabsministeriets, Undervisningsministeriets og Kulturministeriets områder².

Det skal indledningsvist bemærkes, at det er svært at foretage direkte sammenligninger mellem de enkelte uddannelser – både inden for det enkelte ministerområde og mellem ministerområderne. Dette skyldes, at der er store forskelle mellem uddannelsernes indhold og mål, samt at der i opgørelserne er anvendt forsimplende antagelser og opgørelsesmetoder.

De mere detaljerede oplysninger for de enkelte uddannelsesområder fremgår af bilag 1.

I. De samlede offentlige udgifter til uddannelser og godtgørelse

I 2004 blev der brugt omkring 80 mia. kr.³ på uddannelses- og godtgørelsesudgifter⁴ (inkl. universiteternes basisbevillinger til forskning på ca. 4,5 mia. kr.⁵) på Videnskabsministeriets, Undervisningsministeriets og Kulturministeriets områder. Heraf gik godt 68 mia. kr. til undervisning, mens knap 12 mia. kr. gik til godtgørelsesudgifter. Der var i 2004 i alt knap 1,1 mio. årselever/studenterårsværk (STÅ)⁶, jf. tabel 1.

¹ Arbejdsrapporten er udarbejdet af Sekretariatet for ministerudvalget for Danmark i den globale økonomi. Rapporten er sendt til Globaliseringsrådet som faktuel baggrund for Globaliseringsrådets diskussioner. Globaliseringsrådet kan ikke tages til indtægt for bilaget.

² Hertil kommer uddannelser på andre ressortministeriers områder f.eks. søfartsskoler under Økonomi- og Erhvervsministeriet, Politiskoler under Justitsministeriet samt uddannelser under forsvar.

³ PL-reguleret til 2006. Beløbet er i underkanten, da der f.eks. mangler udgifter vedr. gymnasiebygninger og amternes specialundervisning. Desuden er ved opgørelsen af samlede udgifter på uddannelsesområder taget udgangspunkt i aktivitetsstyrede bevillinger ekskl. grundtilskud mv., hvilket bevirker at visse faste grundtilskud og puljer ikke indgår. Udgiftsopgørelsen i tabel 1 er dog inkl. udgifter til anlæg på folkeskoleområdet (ca. 3,2 mia. kr.) til grundtilskud på efterskoler (ca. 143 mio. kr.) og kommunale grundtilskud til produktionsskoler (ca. 36 mio. kr.). Godtgørelsesudgifter til SU på Undervisningsministeriets område er baseret på 2003 tal.

⁴ Godtgørelsesudgifter er her defineret som Statens Uddannelsesstøtte (SU), Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU), VEU-godtgørelse, elevstøtte på efterskoler, frie grundskoler og højskoler samt produktionsskoleydelse og skolepraktikydelse.

⁵ Basisforskningsmidlerne udgjorde 3997,3 mio. kr. i 2004 (2006-priser). Hertil modtager universiteterne overhead til afholdelse af husleje på 13 pct. af bevillingen til basisforskning. Inkluderes udgifter til husleje, modtager universiteterne således 4,5 mia. kr. til basisforskning.

⁶ Taxametersystemet indebærer, at der udbetales en politisk fastsat takst pr. aktivitets- enhed. Her skelnes primært mellem metoden på de videregående uddannelser, hvor der tælles gennemført aktivitet (STÅ), mens der på ungdomsuddannelsesniveaet primært tælles på grundlag af hvor mange der påbegynder og fortsat deltager i uddannelsesdelen på fastlagte tællede dage (årselever).

Tabel 1. Samlede offentlige udgifter til forskellige uddannelser i 2004 (mia. kr. 06-pl).

	Inkl. godtgørelse	Ekskl. godtgørelse	Godtgørelse ⁶⁾	Antal årselever (STÅ) 2004
Grundskoleområdet ¹⁾	40,0	39,2	0,8	711.000
Gymnasiale uddannelser ²⁾	8,5	7,2	1,3	101.000
Erhvervsuddannelser	6,1	4,8	1,3	60.000
Ikke-kompetencegivende uddannelser	1,4	1,1	0,3	12.000
Korte videregående uddannelser, (UVM)	1,2	0,8	0,4	10.000
Mellemlange videregående uddannelser, (UVM)	4,6	2,9	1,6	50.000
Lange videregående udd. inkl. forskning, (VTU/KUM) ³⁾	13,6	9,4	4,2	72.000
Voksen og efteruddannelse ⁴⁾	4,4	2,7	1,7	55.000
I alt ⁵⁾	79,8	68,2	11,6	1.072.000

1) Opgørelsen er ekskl. udgifter til specialundervisning og vidtgående specialundervisning.

2) Opgørelsen for de almene gymnasier indeholder kun delvis anlægsudgifter. De samlede udgifter for gymnasiale uddannelser er derfor i underkanten af den reelle udgiftsstørrelse.

3) Lange videregående uddannelser er opgjort inkl. udgifter til universiteternes basisforskning. Opgørelserne af Kulturministeriets bruttobevillinger til videregående uddannelser indeholder ligeledes udgifter til forskning.

4) Godtgørelse til voksen- og efteruddannelser er inklusiv bidrag fra arbejdsgivernes elevrefusion (AER-bidrag) på ca. 1 mia. kr.

5) Grundet afrunding summere tallene ikke helt præcist.

6) Godtgørelsesudgifter til SU på Undervisningsministeriets område er baseret på 2003 tal.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, SU-styrelsen, de kommunale regnskabstal og Danmarks Statistikbank.

Omtrent halvdelen af de samlede uddannelsesudgifter anvendes på grundskoleområdet, hvis uddannelsesudgifterne opgøres inklusiv godtgørelse. Opgøres udgifterne uden godtgørelsesudgifter, er andelen ca. 58 pct.⁷ Grundskoleområdet står for i alt omkring to tredjedele af elevårsværkene i uddannelsessektoren, jf. figur 1a, 1b og 2a.

I alt ca. 18 pct. af de samlede udgifter til uddannelse (både inkl. og ekskl. godtgørelse) går til studieforberedende eller kompetencegivende ungdomsuddannelser (gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser (EUD)). De gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne står til sammen for omkring 15 pct. af de samlede elevårsværk i uddannelsessektoren.

Ca. 24 pct. af de samlede uddannelsesudgifter går til de videregående uddannelser (inkl. Kulturministeriets uddannelser), når man medtager godtgørelsesudgifter til de studerende og universiteternes basisforskningsmidler til de lange videregående uddannelser⁸. Hvis man ser bort fra godtgørelsesudgifterne går ca. 19 pct. af de samlede uddannelsesudgifter til de videregående uddannelser (inkl. Kulturministeriets videregående uddannelser). De videregående uddannelser står for ca. 12 pct. af de samlede elevårsværk.

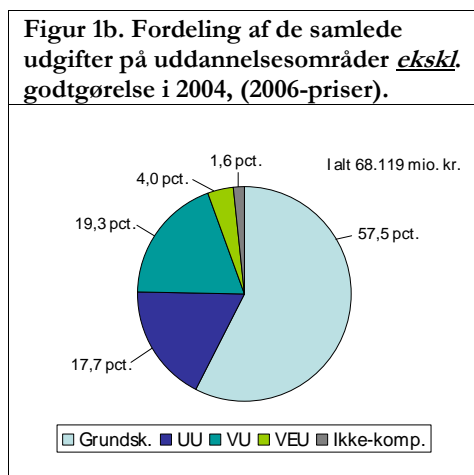
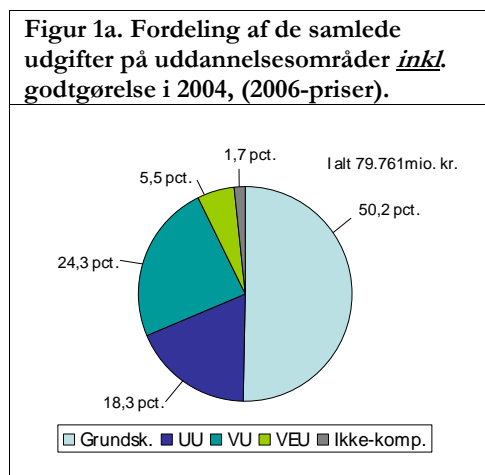
Der anvendes knap 6 pct. af de samlede udgifter til voksen- og efteruddannelse (VEU) (almen efteruddannelse, erhvervsuddannelse og åben uddannelse), hvis man inkluderer godtgørelsesudgifter

⁷ Dette er eksklusiv anlægsudgifter.

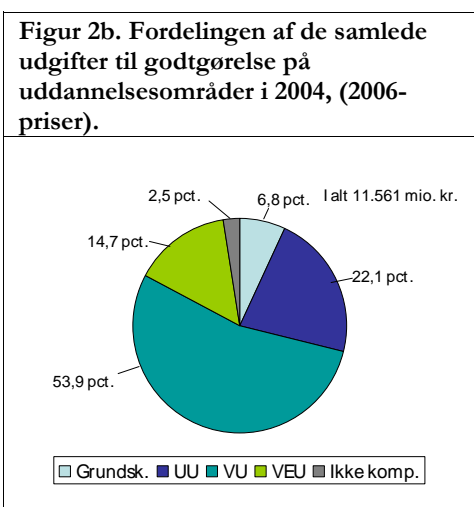
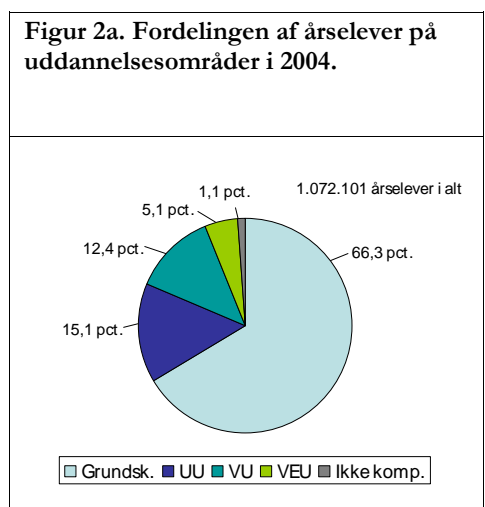
⁸ Basisforskningsmidlerne eksklusiv udgifter til husleje udgjorde 3997,3 mio. kr. i 2004 (2006-priser) svarende til ca. 1/3 af udgifterne til universitetsuddannelser inklusiv godtgørelse (SU). Basisforskningsmidlerne må anses for at være en forudsætning for at kunne udføre forskningsbaseret uddannelse på universiteterne.

(herunder Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER-bidrag)) og ca. 4 pct., hvis godtgørelsesudgifter ikke inkluderes. VEU står for ca. 5 pct. af årsværkene.

Endelig anvendes knap 2 pct. til ikke-kompetencegivende uddannelser (produktionsskoler og folkehøjskoler) hhv. inklusiv og eksklusiv godtgørelse. Ca. 1 pct. af de samlede årsværk stammer fra de ikke-kompetencegivende uddannelser.

Note: Lange videregående uddannelser er opgjort inkl. udgifter til universiteternes basisforskning. Opgørelsen indeholder kun delvist anlægsudgifter for de almene gymnasier. VEU godtgørelse er inklusiv AER-bidrag fra arbejdsgiverne på ca. 1 mia. kr. Godtgørelsesudgifter til SU på Undervisningsministeriets område er baseret på 2003 tal. Kilde: Statens Regnskabstal 2004, SU-styrelsen, de kommunale regnskabstal, Danmarks Statistik.

Note: VEU godtgørelse er inklusiv AER-bidrag. Godtgørelsesudgifter til SU på Undervisningsministeriets område er baseret på 2003 tal. Kilde: Statens Regnskabstal for 2004 og SU-styrelsen.

Af de samlede udgifter til godtgørelse anvendes små 7 pct. i grundskolen, knap 22 pct. på ungdomsuddannelser og knap 54 pct. på de videregående uddannelser. Der anvendes hhv. godt 2 pct. og knap 15 pct. af de samlede udgifter til godtgørelse på ikke-kompetencegivende uddannelser og voksen- og efteruddannelse⁹, jf. figur 2b.

⁹ Inklusiv Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER-bidrag).

II. Sammenligning med udlandet

Sammenlignes de offentlige og private undervisningsudgifter (eksklusiv godtgørelse) per elev/studerende i 2002 med andre OECD-lande ligger Danmark over OECD-gennemsnittet på de forskellige uddannelseskategorier¹⁰, jf. tabel 2. Danmark ligger også over gennemsnittet for de øvrige nordiske lande (Norge, Sverige og Finland) på alle områderne med undtagelse af ungdomsuddannelserne, hvor Norge trækker gennemsnittet op.

Den største forholdsmæssige afvigelse mellem Danmark og OECD-gennemsnittet er på folkeskoleområdet 1.-6. klasse. Danmark ligger imidlertid også højt i forhold til de videregående uddannelser, både hvis man inkluderer og friholder midlerne til forskning. Det er således kun Sverige, Schweiz og USA, der ligger over Danmark i OECD's opgørelse, hvis man sammenligner udgifterne til videreuddannelse inklusiv forskning, mens Danmark ligger over Sverige¹¹, når udgifterne opgøres eksklusiv forskning. Opgørelsen skal dog fortolkes varsomt, idet landene har forskellige måder at opgøre forskningsudgifter på i forhold til undervisning, samt anvender forskelligartede opgørelser af elevantal (studenterårsværk).

	1.-6. klasse	7.-10. klasse	Ungdoms- uddannelser	Videregående uddannelser	- heraf undervisning ¹⁾
Schweiz	7.776	9.200	14.693	23.714	-
USA	8.049	8.669	9.607	20.545	18.292
Sverige	7.143	7.075	7.670	15.715	7.832
Danmark	7.727	7.949	8.054	15.183	11.604
Norge	7.508	8.536	11.510	13.739	-
Nederlandene	5.558	7.257	6.256	13.101	7.977
Østrig	7.015	8.683	9.125	12.448	7.781
UK	5.150	-	-	11.822	8.966
Finland	5.087	8.197	6.455	11.768	7.332
Tyskland	4.537	5.667	9.835	10.999	6.617
OECD- gennemsnit	3.513	6.089	7.121	10.655	7.173
Frankrig	5.033	7.820	9.291	9.276	6.721
Korea	3.553	5.036	6.747	6.047	-

Note: Udvalgte OECD-lande. Omregnet til USD ved hjælp af PPP vil sige, at omregningskursen er justeret efter den reelle købekraft i landet. En streg udtrykker, at data mangler. Opgørelserne er ikke sammenlignelige med de samlede opgørelser, der i øvrigt er i dette papir, idet opgørelsesmetoderne er forskellige.

1) De samlede udgifter til undervisningsinstitutioner fratrukket udgifter til hjælpetjenester m.v. (f.eks. kollegier og kantiner) samt udgifter til forskning.

Kilde: Education at a Glance 2005, OECD.

Danmark er det land, der anvender flest offentlige midler til undervisningsudgifter og direkte godtgørelser samlet set som andel af BNP. Det skal dog anføres, at indirekte subsidier i form af

¹⁰ Videregående uddannelser er her forstået som OECD's uddannelseskategorier for videregående uddannelser. Opdelingen mellem korte, mellemlange og lange videregående uddannelser er et dansk særkende, og der findes derfor ikke international uddannelsesstatistik, som belyser disse niveauer komparativt. De videregående uddannelser betegnes i OECD som "tertiary education" eller "ISCED 5" (ISCED står for "International Standard Classification of Education").

¹¹ Der foreligger ikke opgørelser for Schweiz eksklusiv forskningsudgifter.

skattefradrag på godtgørelser ikke indgår i opgørelsen. I Norge og Sverige er godtgørelserne f.eks. skattefri, hvilket efterlader et stort skattefradrag til de studerendes evt. indtjente løn ved siden af studierne. Låneomfanget er lidt over gennemsnittet for OECD-landene, jf. tabel 3.

Tabel 3. Private og offentlige udgifter til alle niveauer af uddannelse i pct. af BNP, 2002.

	Undervisningsudgifter (ekskl. godtgørelse)			Godtgørelse og lån	
	Offentlige ¹	Private	I alt	Offentlig godtgørelse	Offentlige uddannelseslån
USA	5,3	1,9	7,2	-	-
Danmark	6,8	0,3	7,1	1,38	0,16
Korea	4,2	2,9	7,1	0,07	0,01
Norge	6,7	0,3	6,9	0,40	0,53
Sverige	6,7	0,2	6,9	0,54	0,47
Schweiz	5,7	0,5	6,2	0,14	-
Frankrig	5,7	0,4	6,1	0,22	-
Finland	5,9	0,1	6,0	0,52	-
UK	5,0	0,9	5,9	0,02	0,24
OECD gennemsnit	5,1	0,7	5,8	0,27	0,13
Østrig	5,4	0,3	5,7	0,33	-
Tyskland	4,4	0,9	5,3	0,31	0,05
Nederlandene	4,6	0,5	5,1	0,28	0,20

1) Bortset fra Danmark er udgiften her inkl. offentlig støtte til privatpersoners deltagergebyrer ved deltagelse i undervisning. For Danmark er den i opgørelsen inkluderet under kolonnen med private udgifter.

Note: Udvalgte lande. Opgørelserne er ikke sammenlignelige med de samlede opgørelser, der i øvrigt er i dette papir, idet opgørelsesmetoderne er forskellige.

Kilde: Education at a Glance 2005, OECD.

III. Takster og samlede udgifter for forskellige uddannelseskategorier per elev

I det efterfølgende er taget udgangspunkt i kommunale, amtslige og statslige regnskabstal i 2004 opregnet til 2006-priser på Underministeriets, Videnskabsministeriets og Kulturministeriets uddannelsesområder. Der er taget udgangspunkt i aktivitetsstyrede bevillinger, hvilket bevirker at ikke alle grundtilskud og puljer er medregnet. Desuden er der i forhold til godtgørelsesudgifter taget udgangspunkt i oplysninger fra SU-styrelsen. På baggrund heraf er anført gennemsnitsudgiften per årselev¹² (enhedsomkostningen inkl./ekskl. godtgørelsesudgifter) og udgiften til et normeret forløb per årselev, dvs. den gennemsnitlige udgift for den samlede uddannelse per elev for forskellige uddannelseskategorier inklusiv godtgørelsesudgifter.

Enhedsomkostningerne er svære at sammenligne direkte. Der skal tages forbehold for bl.a. forskellige opgørelsesenheder (eks. elever, studenterårsværk, finansårsstuderende), som hver især udtrykker noget forskelligt. Desuden er foretaget forenkede gennemsnitsbaserede opgørelser af SU og bevillinger på de enkelte uddannelsesniveauer, hvor der kan være store udgiftsvariationer mellem uddannelserne

¹² Der er forskellige definitioner på en årselev alt afhængig af uddannelse. Her skelnes primært mellem metoden på de videregående uddannelser, hvor der tælles gennemført aktivitet (STÅ), mens der på ungdomsuddannelses- og grundskoleniveau tælles på grundlag af hvor mange der påbegynder og fortsat deltager i uddannelsesdelen på fastlagte tælle dage (årselever). Desuden taler man om "aktive finansårsstuderende" på Kulturministeriets område, hvorved forstås studerende inden for normeret studietid i det pågældende finansår.

indenfor et uddannelsesniveau. Hertil kommer, at man ved sammenligning skal holde sig for øje, at der er tale om vidt forskellige uddannelser og -institutioner med forskellige formål og indhold, forskellige krav og vilkår, samt i det hele taget forskellige grupper af elever/studerende/kursister.

Bilag 1 indeholder uddybende oversigter over udgifter og enhedsomkostninger på uddannelsesområdet for forskellige uddannelseskategorier med særlig detaljering for de lange videregående uddannelser.

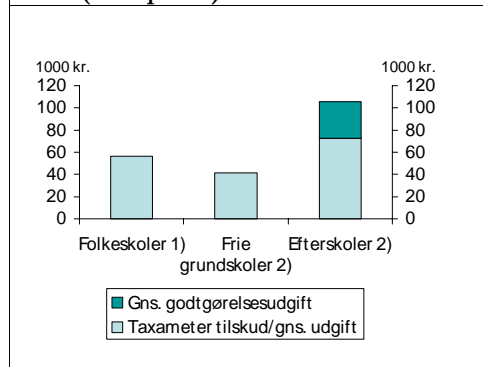
IV. Grundskoleområdet 1.-9. klasse

De offentlige udgifter per årselev i folkeskolens 1.-9 klasse er ca. 51.200 kr. Hertil kommer offentlige anlægsudgifter for ca. 5.500 kr. per elev¹³. På de frie grundskoler er de offentlige udgifter ca. 41.300 kr. Hertil kommer en årlig egenbetaling på 7-8.000 kr., jf. figur 3a.

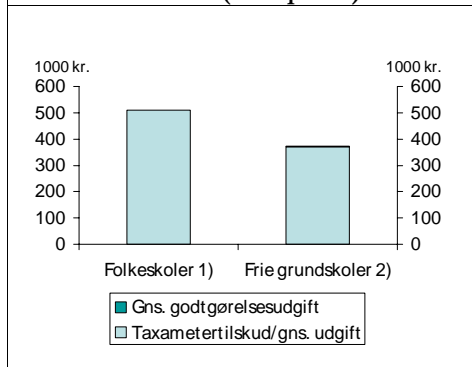
På efterskolernes 8. og 9. klasser er taxametertilskuddet per årselev på ca. 66.400 kr. Hertil kommer, at eleverne modtager offentlig godtgørelse i form af elevstøtte, når de går på efterskoler. Denne elevstøtte beløber sig gennemsnitligt til ca. 33.000 kr. per elev. Eleverne modtager ikke elevstøtte i folkeskolen, men på de frie grundskoler findes en mindre støtte på gennemsnitligt 240 kr. per årselev.

De samlede offentlige undervisningsudgifter for en folkeskoleelev at fuldføre 1.-9. klasse er ca. 460.000 kr. Hertil kommer offentlige anlægsudgifter for ca. 50.000 kr. per elev i ni år svarende til i alt 510.000 kr. De offentlige anlægsudgifter varierer imidlertid en del fra år til år. De offentlige udgifter per elev for 1.-9. klasse i de frie grundskoler er ca. 374.000 kr., hertil kommer, som nævnt, privat egenbetaling på ca. 7-8.000 kr. årligt til elevernes skolegang svarende til 63-72.000 kr. for 1.-9. klasse, jf. figur 3b.

Figur 3a. Offentlige udgifter per årselev på grundskoleområdet 1.-9. klasse i 2004 (2006 priser).

Figur 3b. Offentlige udgifter til normeret forløb på grundskoleområdet 1.-9. klasse i 2004 (2006 priser).

1) Inkl. anlægsudgifter fordelt per elev.

2) Godtgørelsesudgiften på efterskolerne og de frie grundskoler er elevstøtte. Opgørelsen for efterskoler er inklusiv grundtilskud.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, de kommunale regnskabstal og Danmarks Statistikbank.

V. 10. klasse

Den gennemsnitlige offentlige udgift for en elev i 10. klasse på en folkeskole er ca. 51.200. kr. Hertil kommer offentlige anlægsudgifter på ca. 5.500 kr. per elev. De offentlige tilskud per elev på efterskolerne er ca. 60.100 kr. Hertil kommer et årligt grundtilskud til efterskolerne på ca. 143 mio. kr. svarende til ca. 6.000 kr. per elev. På de frie grundskoler er de offentlige tilskud ca. 41.300 kr. per elev.

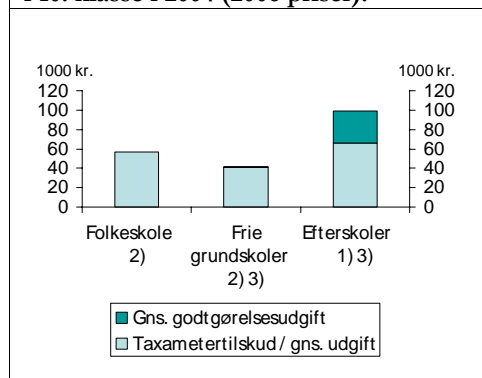
¹³ Anlægsudgiften er fra funktion 3.01 i de kommunale regnskabstal divideret med antal elever.

Efterskoleeleverne modtager desuden en offentlig godtgørelse i form af elevstøtte på gennemsnitligt 33.000 kr. per elev årligt, som de ikke modtager i folkeskolens 10. klasse. På de frie grundskoler findes en mindre støtte på gennemsnitligt 240 kr. per årselev, jf. figur 4a.

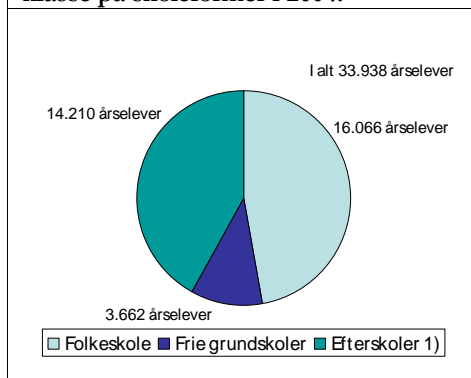
Offentlige udgifter til en elev på efterskole er således i alt er 93.100 kr. (ca. 99.100 inkl. grundtilskud), mens de offentlige udgifter til en elev i 10. klasse på folkeskolerne er 51.200 (56.200 inkl. anlægsudgifter) og på de frie grundskoler ca. 41.500 kr. Hertil kommer, at der er en egenbetaling på ca. 25.000 kr. på efterskolerne og ca. 7-8.000 kr. på de frie grundskoler.

Knap halvdelen af eleverne i 10. klasse går i folkeskolen, mens ca. 42 pct. går på efterskoler og ca. 11 pct. på frie grundskoler, jf. figur 4b.

Figur 4a. Offentlige udgifter per årselev i 10. klasse i 2004 (2006 priser).

Figur 4b. Fordeling af årselever i 10. klasse på skoleformer i 2004.

1) Andelen af 10. klasseelever på efterskoler er baseret på et skøn.

2) Inkl. anlægsudgifter fordelt per elev. Det er forudsat, at udgifterne per elev er den samme i 1.-9. klasse og 10. klasse i folkeskolen og på frie grundskoler.

3) Godtgørelsesudgiften på efterskolerne og de frie grundskoler er elevstøtte. Opgørelsen for efterskoler er inklusiv grundtilskud fordelt per elev.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, de kommunale regnskabstal og Danmarks Statistikbank.

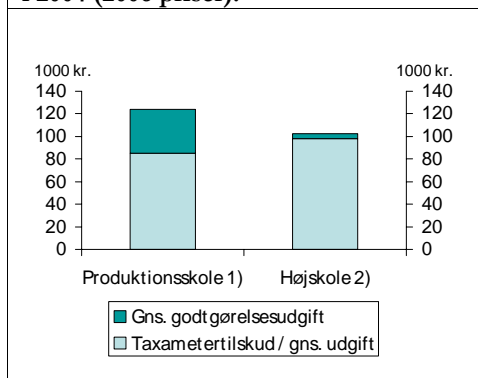
VI. Ikke-kompetencegivende uddannelser

De gennemsnitlige statslige tilskud for årselever på produktionsskoler er ca. 80.200 kr. og ca. 98.000 kr. for højskolerne. Hertil kommer et kommunalt grundtilskud til produktionsskolerne, som udgjorde i alt 36 mio. kr. i 2004 svarende til ca. 5.000 kr. per årselev, jf. figur 5a.

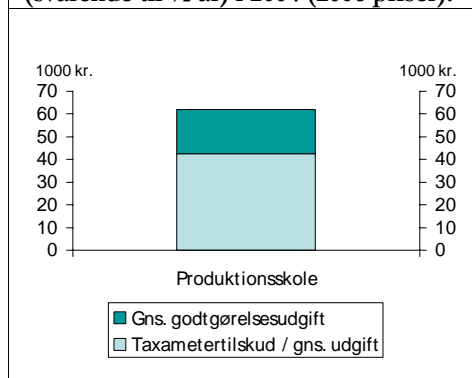
På produktionsskolerne er der udover de statslige taxametertilskud en gennemsnitlig statslig godtgørelsesudgift (produktionsskoleydelsen) på ca. 38.600 kr. per årselev. Produktionsskoleydelsen kan gives til unge under 18 år. For personer på 18 år og derover er ydelsen uafhængig af, om man er hjemmeboende eller udeboende. Satsen for produktionsskoleydelsen er forskellig fra SU og kontanthjælp, jf. tabel 4.

Nogle højskoleelever modtager en statslig elevstøtte svarende til gennemsnitlig 4.500 kr. per højskoleårselev.

Figur 5a. Offentlige udgifter per årselev i ikke-kompetencegivende uddannelser i 2004 (2006 priser).

Figur 5b. Offentlige udgifter til normeret forløb på produktionsskoler (svarende til 1/2 år) i 2004 (2006 priser).

¹⁾ Inkl. kommunalt grundtilskud fordelt per årselev. Godtgørelsesudgiften på produktionsskolerne er produktionsskoleydelse

²⁾ Godtgørelsesudgiften på højskolerne er elevstøtte

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, SU-styrelsen, de kommunale regnskabstal og Danmarks Statistikbank.

De offentlige udgifter til et forløb i produktionsskole på 1/2 år er i gennemsnit godt 59.400 kr. per elev, jf. figur 5b.

Tabel 4. Månedlig bruttoydelse i 2005 for unge under uddannelse eller på kontanthjælp, kr. i 2005-priser (ekskl. forsørgertillæg)

	Under 18 år		18 år og ældre	
		Hjemmeboende	Udeboende	
SU ¹⁾²⁾	Ingen	1.022 – 2.296	2.961 – 4.618	
Produktionsskoleydelse og skoleydelse til EGU-elever	2290	5.497	5.497	
Kontanthjælp	Ingen	2.668	5.527/8.577 ³⁾	

1) Gives til elever på de videregående uddannelser, de gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelserne og almen voksenuddannelse (med over 23 timer ugentligt og berettiget studieaktivitet).

2) Afhængigt af forældreindkomst for 18-19-årige på ungdomsuddannelserne. Der kan ydes supplerende studielån på 2.364 kr. om måneden, hvilket dog i praksis kun benyttes i begrænset omfang på ungdomsuddannelserne. Unge over 19 år modtager de maksimale satser angivet i tabellen.

3) For personer over 25 år.

VII. Gymnasiale uddannelser

Det er ikke muligt direkte at sammenligne enhedsomkostninger på de gymnasiale uddannelser pga. forskellige finansieringskilder, regnskabssystemer mv. Dette skyldes bl.a., at en række af de almene gymnasiers administrative udgifter udgiftsføres som en del af amternes forvaltning, og at de amtslige gymnasier ikke selv ejer bygningerne, hvilket medfører at bygningsudgifterne kun i begrænset omfang indgår i opgørelsen¹⁴.

Med forbehold for disse opgørelsesproblemer er de offentlige udgifter per årselev på tekniske gymnasier (Htx) i gennemsnit ca. 80.200 kr., mens de er 77.400 kr. i de almene gymnasier (Stx), 71.000 kr. i de private gymnasier og 55.000 kr. på handelsgymnasierne (Hhx), jf. figur 6a.

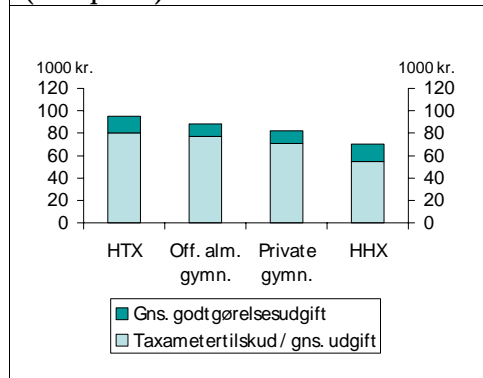
¹⁴ Bygningsudgifterne vurderes at udgøre ca. 5.500 kr. per årselev af de her anførte udgifter per årselev.

Hertil kommer en egenbetaling på de private gymnasier, som fastsættes af den enkelte skole, men som minimum skal udgøre 1/8 af driftstaksten på de private gymnasier, dvs. minimum ca. 7.800 pr. i 2004.

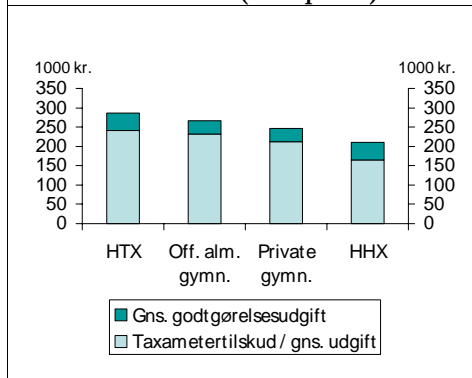
Godtgørelsesudgifterne i form af SU er en smule mindre ved de almene og private gymnasiale uddannelser end Htx og Hhx, da eleverne ved de almene og private gymnasiale uddannelser generelt er yngre (flere under 18 år) og flere er hjemmeboende.

De samlede offentlige udgifter for normerede forløb per student er gennemsnitligt ca. 286.200 kr. på Htx, 265.800 kr. på det almene gymnasium, 246.600 kr. på private gymnasier og 210.600 kr. på Hhx, jf. figur 6b.

Figur 6a. Offentlige udgifter per årselev i de gymnasiale uddannelser i 2004 (2006 priser).

Figur 6b. Offentlige udgifter til normeret forløb i de gymnasiale uddannelser i 2004 (2006 priser).

Note: Forskellige finansieringskilder, regnskabssystemer mv. gør det ikke muligt direkte at sammenligne enhedsomkostninger på de gymnasiale uddannelser. Bla. udgiftsføres en række af de almene gymnasiers administrative udgifter som en del af amternes forvaltning. De indgår derfor ikke i opgørelsen. Desuden ejer de amtslige gymnasier ikke selv bygningerne, hvilket medfører at bygningsudgifterne kun i begrænset omfang indgår i opgørelsen. Godtgørelsesudgifter til SU er baseret på 2003 tal.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, SU-styrelsen, de kommunale regnskabstal og Danmarks Statistikbank.

VIII. Erhvervsuddannelser

Taxametertilskuddene varierer meget mellem de forskellige erhvervsuddannelser (EUD) – specielt indenfor de tekniske erhvervsuddannelser. Højeste takster på EUD i 2004 var for industrislagteren med undervisningstakst 82.800 kr., fællesudgiftstakst 20.400 kr. og bygningstakst 42.400 kr., i alt 145.600 kr. per årselev.

Laveste takster er de merkantile uddannelser (ekskl. engroshandel og detailhandel med specialer), som har undervisningstakst på 38.800 kr., fællesudgiftstakst på 7.900 kr. og bygningstakst på 5.500 kr., i alt 52.200 kr. per årselev.

Typiske takster på de tekniske erhvervsuddannelser kan anskueliggøres med taksterne for elektrikeruddannelsen. Her er undervisningstaksten 65.700 kr., fællesudgiftstaksten 13.700 kr. og bygningstaksten 12.450 kr. svarende til i alt 91.850 kr. per årselev.

De tekniske uddannelsers samlede gennemsnitlige taxametertilskud er ca. 94.000 kr. per årselev mod gennemsnitligt 57.100 kr. per årselev på de merkantile erhvervsuddannelser (inkl. engroshandel og detailhandel med specialer).

Erhvervsuddannelserne er opdelt i et grundforløb og et hovedforløb. I hovedforløbet veksles mellem undervisning og praktik primært i en virksomhed, men praktikken kan alternativt i begrænset omfang foregå på uddannelsesinstitutionen – såkaldt skolepraktik. For elever i skolepraktik er taksterne for en gennemsnitlig årselev på de merkantile erhvervsuddannelser ca. 41.000 kr. mod ca. 67.500 kr. for de tekniske erhvervsuddannelser, jf. figur 7a.

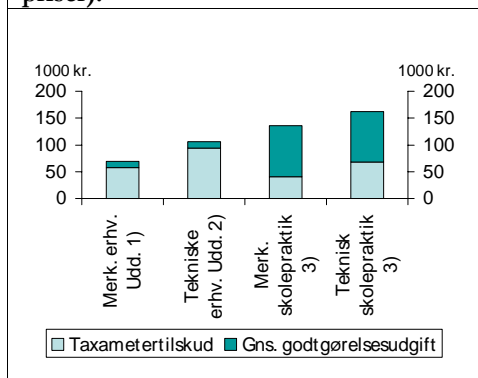
De merkantile uddannelser har gennemsnitligt et længere grundforløb end de tekniske uddannelser. Eleverne er SU-berettigede på grundforløbet, hvilket fører til en relativt større udgiftspost til godtgørelse på de merkantile uddannelser end på de tekniske uddannelser. Forudsat, at andelen af elever, der er berettigede til SU, er den samme på de to hovedgrupper af erhvervsuddannelser, vurderes de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per årselev på grundforløbet at være ca. 12.000 kr., svarende til på et normeret forløb at være ca. 48.000 kr. på de merkantile uddannelser og ca. 23.000 kr. på de tekniske uddannelser.

Selvom de gennemsnitlige takster for merkantile uddannelser er forholdsvis mindre per årselev end på de tekniske uddannelser, så er der gennemsnitligt 86 ugers skoleundervisning på de merkantile mod 57 uger på de tekniske uddannelser. De gennemsnitlige takster for et normeret merkantilt skoleundervisningsforløb per elev er ca. 123.000 kr. mod ca. 134.000 kr. på de tekniske uddannelser.

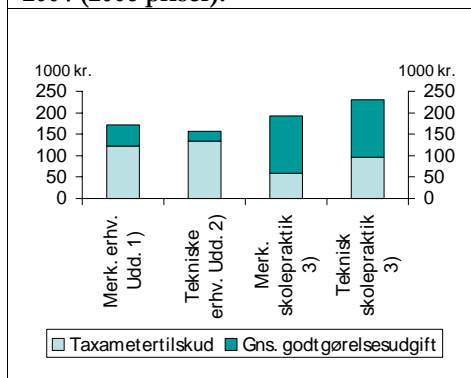
For elever, der følger almindelige hovedforløbet med praktikforløb i virksomheder, er de samlede statslige udgifter (inkl. godtgørelsesudgifter) for et normeret erhvervsuddannelsesforløb per elev gennemsnitligt ca. 171.000 kr. på de merkantile og 157.000 kr. på de tekniske erhvervsuddannelser jf. figur 7b.

For de elever i hovedforløbet, der ikke er i ordinær virksomhedspraktik, men i stedet er i skolepraktik, er de gennemsnitlige statslige taxametertilskud per elev til et normeret forløb i skolepraktik ca. 58.000 kr. for de merkantile og ca. 96.000 kr. for de tekniske erhvervsuddannelser. Hertil kommer gennemsnitlige statslige godtgørelsesudgifter per elev i skolepraktik i form af skolepraktikydelser på ca. 134.000 kr. Samlet er de gennemsnitlige offentlige udgifter til et normeret erhvervsuddannelsesforløb indeholdende skolepraktik ca. 193.000 kr. for de merkantile uddannelser og ca. 231.000 kr. for de tekniske uddannelser.

Figur 7a. Offentlige udgifter per årselev i erhvervsuddannelser i 2004 (2006 priser).

Figur 7b. Offentlige udgifter til normeret forløb i erhvervsuddannelser i 2004 (2006 priser).

Note: Godtgørelsesudgifter til SU er baseret på 2003 tal.

¹⁾ Det normerede uddannelsesforløb for de merkantile erhvervsuddannelser indeholder både skoleforløb og praktikforløb, hvor der ikke udbetales taxametertilskud. Skoleforløbet varierer meget, men udgør gennemsnitligt 86 uger, hvilket ligger til grund for beregningen af de samlede udgifter for det normerede uddannelsesforløb. Eleverne modtager SU i grundforløbet i 76 uger. Endvidere modtager elever ved praktikforløb på erhvervsuddannelserne typisk løn fra arbejdsgiveren.

²⁾ Det normerede uddannelsesforløb for de tekniske erhvervsuddannelser indeholder både skoleforløb og praktikforløb, hvor der ikke udbetales taxametertilskud. Skoleforløbet varierer meget, men udgør gennemsnitligt 57 uger (20 ugers grundforløb og 37 ugers hovedforløb), hvilket ligger til grund for beregningen af de samlede udgifter for det normerede uddannelsesforløb. Eleverne modtager SU i 20 uger. Endvidere modtager elever ved erhvervsuddannelserne typisk løn fra arbejdsgiveren.

³⁾ Godtgørelsesudgiften indeholder skolepraktikydelsen.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, SU-styrelsen og Danmarks Statistikbank.

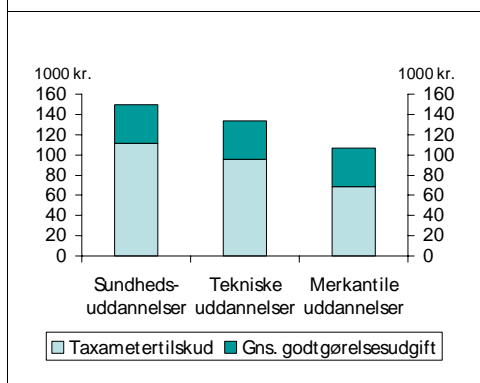
IX. Korte videregående uddannelser (Undervisningsministeriet)

På de korte videregående uddannelser får sundhedsuddannelserne generelt det højeste taxametertilskud per studenterårselev (STÅ) på gennemsnitligt ca. 111.400 kr. mod ca. 95.700 kr. på de tekniske uddannelser og ca. 68.600 kr. på de merkantile uddannelser, jf. figur 8a.

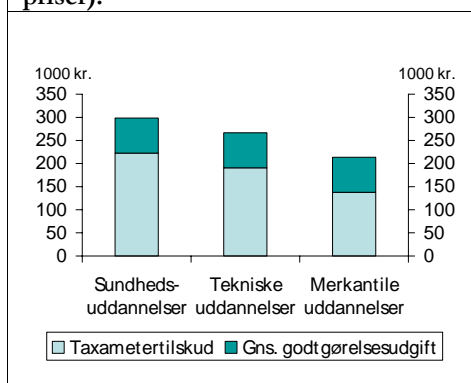
De gennemsnitlige godtgørelsesudgifter på knap 38.000 kr. per STÅ er beregningsteknisk antaget at være de samme på tværs af uddannelserne, idet det forudsættes, at andelen af SU-berettigede studerende er nogenlunde ens. Ligeledes er den normerede varighed den samme på tværs af uddannelserne.

Samlet set er de offentlige udgifter knap 300.000 kr. for et normeret studieforløb på en sundhedsuddannelse og hhv. 267.000 kr. på de tekniske uddannelser og 213.000 kr. på de merkantile uddannelser, jf. figur 8b.

Figur 8a. Offentlige udgifter per STÅ på de korte videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

Figur 8b. Offentlige udgifter til normeret forløb på de korte videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

Note: Det er beregningsteknisk antaget, at de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per STÅ og den normerede varighed af studiet er den samme for alle de korte videregående uddannelser. SU er baseret på 2003 tal. Udgift er inkl. undervisnings-, fælles-, bygnings- og færdiggørelsestaxametre.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, SU-styrelsen og Danmarks Statistikbank.

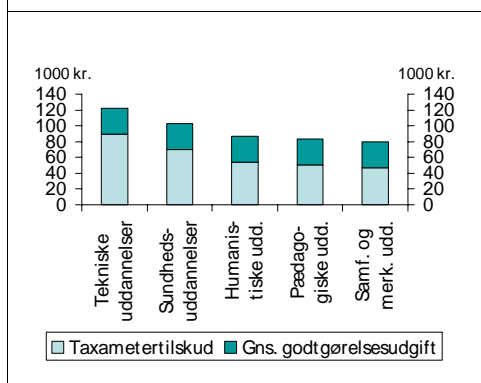
X. Mellemlange videregående uddannelser (Undervisningsministeriet)

På de mellemlange videregående uddannelser får de tekniske uddannelser det højeste gennemsnitlige taxametertilskud per STÅ på ca. 89.900 kr. Sundhedsuddannelserne har de næsthøjeste taxametertilskud med et gennemsnit per STÅ på ca. 69.900 kr., mens de resterende uddannelsesområders gennemsnitlige taxametertilskud per STÅ er ca. 54.400 kr. for de humanistiske uddannelser, ca. 50.500 kr. for de pædagogiske uddannelser og ca. 47.400 kr. for de samfundsvidenskabelige og merkantile uddannelser, jf. figur 9a.

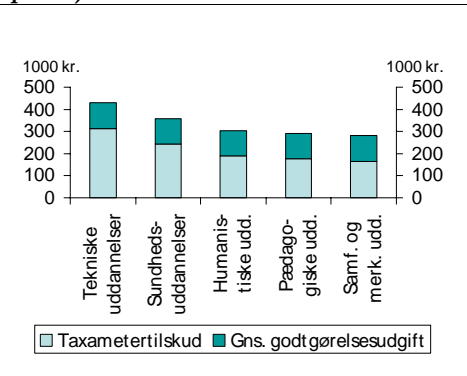
Normeret varighed er den samme på tværs af uddannelserne. Det antages beregningsteknisk, at de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per STÅ er ens. Denne antagelse betyder, at, godtgørelsesudgifterne er overvurderet på de pædagogiske uddannelser (som har mange STÅ og dermed vejer tungt) og noget undervurderet på de øvrige uddannelser. Det skyldes, at de pædagogstuderende i deres praktikforløb ikke modtager SU. Det har imidlertid ikke været muligt at korrigere herfor.

Samlet set er de offentlige udgifter gennemsnitligt ca. 429.100 kr. for et normeret studieforløb på en teknisk mellemlang videregående uddannelser, ca. 359.100 kr. på sundhedsuddannelserne, ca. 304.900 kr. for de humanistiske uddannelser, ca. 291.200 for de pædagogiske uddannelser og ca. 280.400 kr. for de samfundsvidenskabelige og merkantile uddannelser, jf. figur 9b.

Figur 9a. Offentlige udgifter per STÅ på de mellemlange videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

Figur 9b. Offentlige udgifter til normeret forløb på de mellemlange videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

Note: Det er beregningsteknisk antaget, at de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per STÅ og den normerede varighed af studiet er den samme for alle de mellemlange videregående uddannelser. SU er baseret på 2003 tal. Udgift er inkl. undervisnings-, fælles-, bygnings- og færdiggørelsestaxametre.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004, SU-styrelsen og Danmarks Statistikbank.

XI. Lange videregående uddannelser (Videnskabsministeriet)

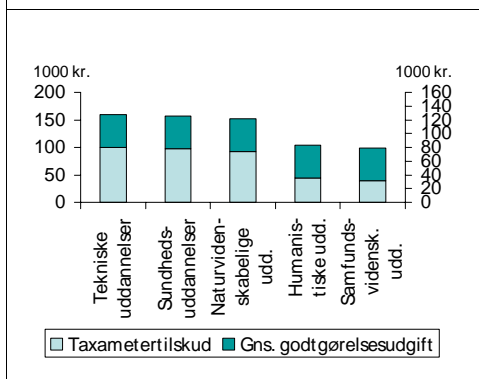
På de lange videregående uddannelser får de tekniske, sundhedsvidenskabelige og naturvidenskabelige uddannelser de højeste gennemsnitlige taxametertilskud per STÅ på hhv. 99.400 kr., 97.900 kr. og 92.100 kr. Humaniora og samfundsvidenskab modtager i gennemsnit hhv. 44.200 kr. og 39.200 kr. per STÅ, jf. figur 10a. Hertil kommer udgifterne til universiteternes basisforskningsbevillinger, jf. boks 1.

Taksterne afspejler dog store forskelle mellem uddannelser indenfor hovedområderne. Det er især tilfældet for humaniora og samfundsvidenskab, da enkelte uddannelser (eksempelvis filmvidenskab og HA datalogi) indeholder udgiftstunge tekniske elementer, jf. bilag 1.

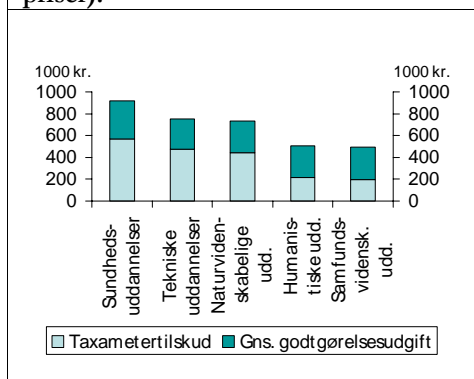
Den gennemsnitlige SU per STÅ udgør ca. 59.800 kr. for de lange videregående uddannelser. Dette er højere end den gennemsnitlige SU udgift for de korte og mellemlange videregående uddannelserne (hhv. 32.700 kr. og 37.900 kr.) samt de kunstneriske uddannelser under Kulturministeriet (ca. 39.000 kr.). Det kan skyldes, at der er flere studerende på de lange videregående uddannelser med studieforsinkelser end på de korte og mellemlange videregående uddannelser samt de kunstneriske. Der er således flere, der modtager fuld SU uden at gennemføre et normeret antal eksamener hvert år. Endvidere er der flere uddannelser på de korte og mellemlange videregående uddannelser som indeholder praktikperioder uden SU, samt flere studerende på andre overførsler end SU (eks. revalidering). Endelig er der forholdsvis få, der falder fra på de mellemlange videregående uddannelser. Dermed er der forholdsvis få på de mellemlange videregående uddannelser, der når at trække SU uden at give STÅ, indtil de erklæres studieinaktive eller melder sig ud af studiet.

De samlede statslige udgifter til et helt normeret universitetsforløb (bachelor og kandidat) er i gennemsnit 919.000 kr. på sundhedsuddannelserne, 755.000 kr. på de tekniske, 732.000 kr. på de naturvidenskabelige, 505.000 kr. på de humanistiske og 494.000 kr. på de samfundsvidenskabelige uddannelser, jf. figur 10b. Hertil kommer udgifterne til universiteternes basisforskningsbevillinger, jf. boks 1.

Figur 10a. Offentlige udgifter per STÅ på de lange videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

Figur 10b. Offentlige udgifter til normeret forløb på de lange videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

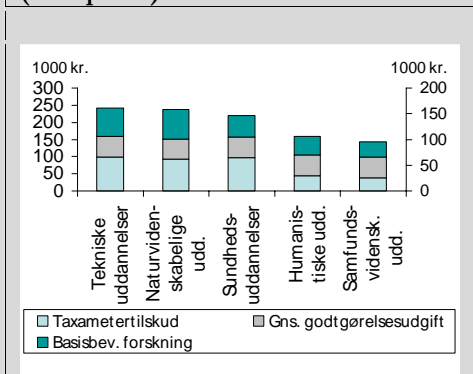
Note: Det er beregningsteknisk antaget, at de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per STÅ er den samme for alle de lange videregående uddannelser. Universiteternes basisforskningsbevillinger er ikke inkluderet i de offentlige udgifter her. Udgift er inkl. undervisnings-, fælles- og bygningstakst. Færdiggørelsestakst udbetales på bachelordel, men er per STÅ for hele videregående uddannelser (bachelor + kandidat) beregnet som takst divideret med samlet normeret studietid. Der er ikke taget hensyn til 1 års lag i bygnings- og fællesudgiftstakst.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004 og SU-styrelsen.

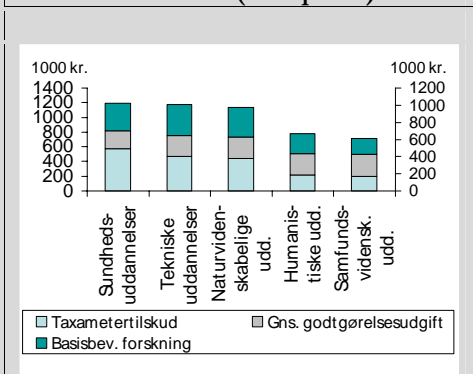
Boks 1. Udgifter til uddannelse inkl. basisbevillinger til forskning

Universiteterne har bl.a. til opgave at give forskningsbaseret uddannelse. Bevillingen til universiteternes basisforskning kan derfor betragtes som en udgift til universiteternes uddannelse. Bevillingen til basisforskning er i princippet aktivitetsafhængig. Kun forskydninger i bevillingen fra år til år fordeles på baggrund af universiteternes aktivitet. Der bevilges i alt ca. 4 mia. kr. i basisbevillinger (eksklusiv ca. 0,5 mia. kr. i overhead til husleje m.v.) svarende til gennemsnitligt ca. 60.000 kr. pr. STÅ på tværs af alle hovedområder. Basisbevillingen til forskning per STÅ på hovedområde er beregnet som den samlede basisbevilling per hovedområde divideret med antallet af STÅ per hovedområde, jf. figur 11a og 11b.

Figur 11a. Offentlige udgifter per STÅ inkl. basisbevillinger til forskning på de lange videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

Figur 11b. Offentlige udgifter inkl. basisbevillinger til forskning til normeret forløb på de lange videregående uddannelser i 2004 (2006 priser).

Note: Af beregningstekniske årsager er et normeret forløb forsimpelt antaget at være 5 år ved beregningen af basisbevillinger til forskning i figur 11b, bortset fra ved sundhedsuddannelserne, hvor et normeret forløb er sat til 6 år. Universiteternes midler til basisforskning er på finansloven ikke hovedområdefordelt.

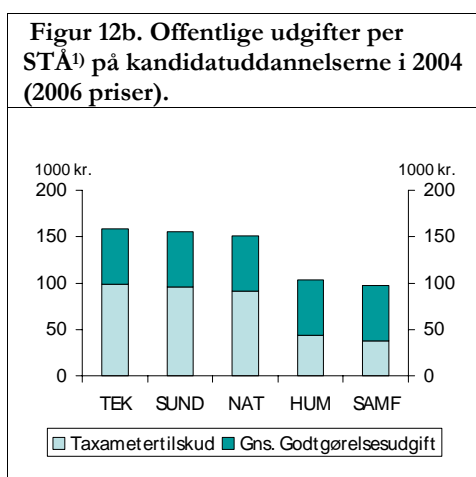
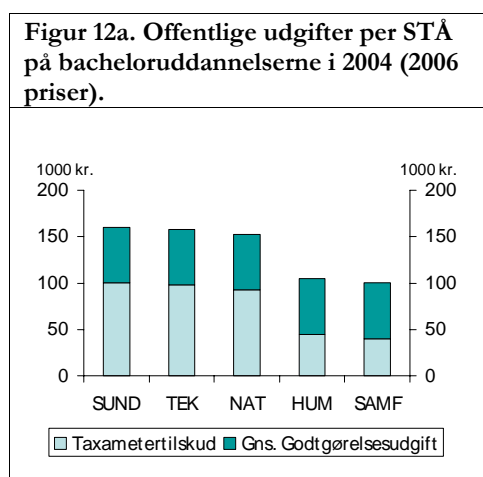
Kilde: Statens Regnskabstal for 2004 og SU-styrelsen.

Man skal være varsom med at overfortolke forskelle mellem de enkelte hovedområder vedrørende basisbevillinger til forskning per STÅ. F.eks. er de gennemsnitlige udgifter til basisforskning ca. 85.000 kr. per STÅ for de naturvidenskabelige uddannelser. Dette gennemsnit er udtryk for stor variation i bevillingerne pr. STÅ, der f.eks. er højere på monofakultære institutioner som den Kongelige Veterinær og Landbohøjskole og Danmarks Farmaceutiske Universitet end på f.eks. de naturvidenskabelige fakulteter på Århus, Københavns og Syddansk universitet. Hovedtendensen er dog, at udgiften til de eksperimentelle hovedområder er højere end de ikke-eksperimentelle.

Opdeler man de lange videregående uddannelser på hhv. bachelor- og kandidatuddannelserne er de statslige udgifter til bacheloruddannelserne generelt en anelse større, jf. figur 12a, 12b, 13a og 13b. Det kan skyldes, at færdiggørelsesbonusen kun gives til bacheloruddannelser (kandidatuddannelser ved IT-universitetet og Danmarks Pædagogiske Universitet undtaget). Universiteterne prioriterer dog selv over taxameterindtægterne og bestemmer således selv, om færdiggørelsesbonusen skal bruges på uddannelsens bachelor- eller kandidatdel. Da de statslige udgifter er estimeret på baggrund af taxametertilskud og dermed ikke tager højde for universiteternes endelige prioritering og fordeling af midlerne på hhv. bachelor- og kandidatdel, bør man være varsom med at overfortolke udgiftsforskelle mellem bachelor- og kandidatuddannelser.

De tekniske uddannelser er de eneste, som gennemsnitligt har lidt højere offentlige udgifter per STÅ til kandidatuddannelser end til bachelorforløb. Det skyldes, at diplomingeniøruddannelsen indeholder et praktikforløb med lavt taxametertilskud – hvilket trækker gennemsnittet ned på bachelordelen.

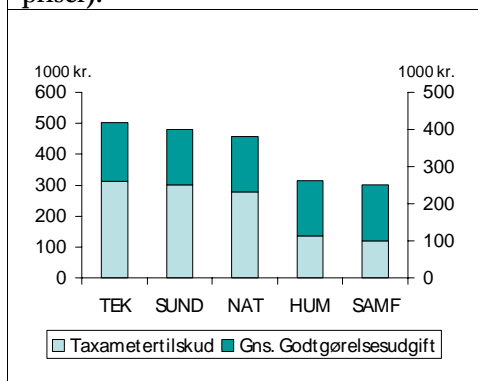
Sundhedsuddannelserne har på kandidatdelen lige så store udgifter til et normeret forløb som på bachelordelen, idet lægeuddannelsen på kandidatdelen er normeret til 3 år. De andre kandidatuddannelser er kun normeret til 2 år.

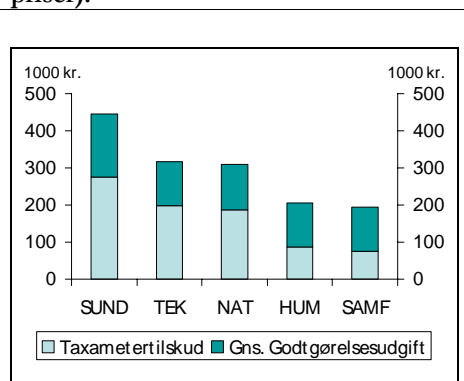
Note: Det er beregningsteknisk antaget, at de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per STÅ er den samme for alle de lange videregående uddannelser. Universiteternes basisforskningsbevillinger er ikke inkluderet i de offentlige udgifter her. Udgift er inkl. undervisnings-, fælles- og bygningstakst. Færdiggørelsestakst udbetales på bachelordel, men er per STÅ for hele videregående uddannelser (bachelor + kandidat) beregnet som takst divideret med samlet normeret studietid. Der er ikke taget hensyn til 1 års lag i bygnings- og fællesudgiftstakst.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004 og SU-styrelsen.

Figur 13a. Offentlige udgifter til normeret forløb på bacheloruddannelserne i 2004 (2006 priser).

Figur 13b. Offentlige udgifter til normeret forløb på kandidatuddannelserne i 2004 (2006 priser).

Note: Det er beregningsteknisk antaget, at de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per STÅ er den samme for alle de lange videregående uddannelser. Universiteternes basisforskningsbevillinger er ikke inkluderet i de offentlige udgifter her. Udgift er inkl. undervisnings-, fælles- og bygningstakst, men ekskl. bevillinger til øvrige formål såsom f.eks. biblioteker, museer, samlinger m.v. Færdiggørelsestakst udbetales på bachelordel, men er per STÅ for hele videregående uddannelser (bachelor + kandidat) beregnet som takst divideret med samlet normeret studietid. Der er ikke taget hensyn til 1 års lag i bygnings- og fællesudgiftstakst. Der gøres opmærksom på, at summen af den gennemsnitlige udgift for normeret forløb på hhv. bacheloruddannelsen og kandidatuddannelsen ikke er lig den gennemsnitlige udgift for et fuldt forløb jf, figur 10b. Det skyldes forskelle i vægtningen på hhv. bachelor og kandidatdelen.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004 og SU-styrelsen.

XII. Kulturministeriets uddannelser

Kulturministeriets budgetmodel for de kunstneriske uddannelser adskiller sig en smule fra med de andre områders taxametermodeller ved bl.a. at indeholde udgifter til forskning¹⁵. For at give et billede af, hvad udgiften per studerende er, sættes bruttoudgifterne ved skolerne i forbindelse med antallet af studerende – såkaldte finansårsstuderende (FS)¹⁶.

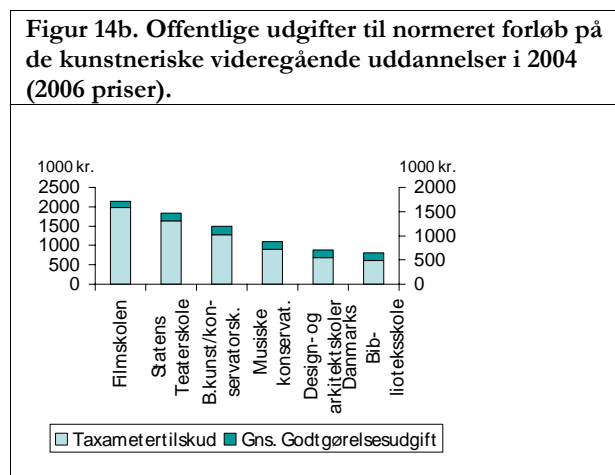
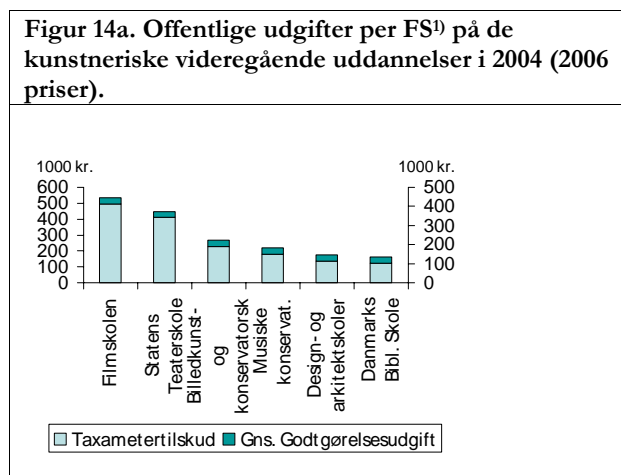
Den Danske Filmskole har de højeste årlige bruttoudgifter (ekskl. godtgørelsesudgifter) per aktiv (FS), på i alt ca. 495.000 kr. Statens Teaterskole har de næsthøjeste på ca. 410.000 kr. Kunstakademiets Billedkunstskoler og Kunstakademiets Konservatorskole har årlige bruttoudgifter på gennemsnitligt ca. 227.000 kr. Musikkonservatorierne har gennemsnitligt årlige bruttoudgifter per FS på ca. 180.000 kr., mens arkitekt- og designskolerne i gennemsnit har bruttoudgifter per aktiv finansårsstuderende på ca. 138.000 kr. og Danmarks Biblioteksskole ca. 123.000 kr., jf. figur 14a.

Der er visse forskelle i den normerede studietid på de forskellige uddannelser under Kulturministeriet. De normerede forløb på Den Danske Filmskole og på Statens Teaterskole varer f.eks. 4 år, mens de fleste andre varer 5 år.

¹⁵ Skolerne modtager en samlet bevilling til alle sine aktiviteter (dvs. udover undervisning, også forskning, ledelse, administration samt f.eks. husleje og bygningsdrift i øvrigt). Kulturministeriets uddannelser er med en enkelt undtagelse alle statsinstitutioner, der som sådanne kan afløfte moms. Som i Videnskabsministeriets og Undervisningsministeriets opgørelser er der således heller ikke moms inkluderet i bruttoudgifterne til Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner.

¹⁶ Udgift per FS er udgift per aktiv finansårsstuderende. Denne takst er ikke helt sammenlignelig med f.eks. STÅ taksterne på Videnskabsministeriets uddannelser. Ved aktiv finansårsstuderende forstås studerende inden for normeret studietid i det pågældende finansår. Kulturministeriets uddannelser har generelt et meget lavt frafald og langt de fleste studerende gennemførte inden for normeret studietid.

Samlet set er de offentlige udgifter (inkl. godtgørelse¹⁷) for et normeret forløb på Den Danske Filmskole ca. 2,1 mio. kr., på Statens Teaterskole ca. 1,8 mio. kr., for Kunstakademiets Billedkunstskoler og Kunstakademiets Konservatorskole ca. 1,5 mio. kr., musikkonservatorierne 1,1 mio. kr., design og arkitektskolerne ca. 875.000 kr. og på Danmarks Biblioteksskole ca. 812.000 kr., jf. figur 14b.

Anm: Godtgørelsesudgifter er beregningsteknisk antaget at være de samme og baseret på gennemsnitsskøn på baggrund af oplysninger fra SU-styrelsen vedr. SU-udbetalinger i 2004 på institutioner med studerende svarende til ca. 2/3 af de samlede studerende på Kulturministeriets videregående uddannelser.

1) Udgift per "FS" skal forstås som udgift per aktiv finansårsstuderende.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004 og SU-styrelsen

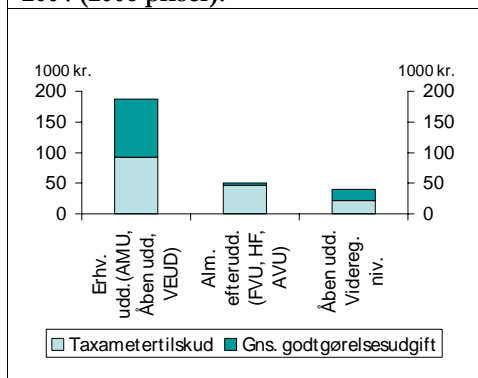
XIII. Voksen- og efteruddannelse

På voksen- og efteruddannelsesområdet er taxametrene til arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) med ca. 93.000 kr. per årselev højere end til almen efteruddannelse på 47.100 kr. og på åben uddannelse på 21.200 kr. Dette hænger bl.a. sammen med, at disse udbud ofte er forbundet med relativt store udgifter til udstyr, maskiner m.v. Derudover er forløbene korte, hvilket giver relativt høje administrationsomkostninger per årselev, jf. figur 15a.

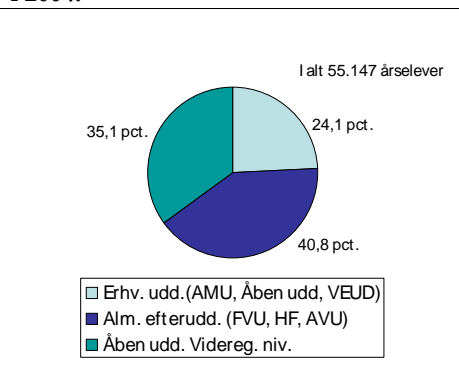
Der er varierende grader af deltagerbetaling på de fleste offentlige voksen- og efteruddannelsesstilbud, jf. boks 2.

¹⁷ Godtgørelsesudgifter er gennemsnitsskøn på baggrund af oplysninger fra SU-styrelsen vedr. SU-udbetalinger i 2004 på institutioner med studerende svarende til ca. 2/3 af de samlede studerende på Kulturministeriets videregående uddannelser.

Figur 15a. Offentlige udgifter per årselev på voksen- og efteruddannelse i 2004 (2006 priser).

Figur 15b. Fordelingen af årselever på voksen- og efteruddannelsesaktiviteter i 2004.

Kilde: Statens Regnskabstal for 2004 og Danmarks Statistikbank.

Knap 41 pct. af årselever på voksen- og efteruddannelse deltager i almen efteruddannelse, mens 35 pct. deltager i åben uddannelse og 24 pct. i efteruddannelse på erhvervsuddannelserne, jf. figur 15b.

Boks 2. Deltagerbetaling på voksen- og efteruddannelse

På *Voksenuddannelsescentrene* (VUC) fastsættes deltagerbetalingen på såvel HF-enkeltfag som på Almen Voksenuddannelse (AVU) af amterne inden for rammer fastsat af Undervisningsministeriet. På AVU koster centrale grundfag 100 kr. per fag, mens øvrige fag koster 300-900 kr. per fag. På HF-enkeltfag koster de enkelte fag 300-900 kr. per fag.

På *Arbejdsmarkedsuddannelserne* (AMU-området) blev der fra andet halvår 2002 indført deltagerbetaling på centralt fastsat niveau på størstedelen af AMU-uddannelserne. Deltagerbetalingen varierer mellem enten 500 eller 750 kr. per uge for de fleste fag for beskæftigede, mens ledige med ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse, elever på Grunduddannelse for Voksne (GVU-kursister) samt særligt prioriterede områder som f.eks. social- og sundheds- og det pædagogiske område er friholdt for deltagerbetaling.

Der har altid været fri fastsættelse af deltagerbetalingen på *åben uddannelse* på såvel eud-niveau som på videregående niveau.

Det offentlige udbetaler årligt ca. 1,6 mia. kr. i godtgørelse til voksen- og efteruddannelsesområdet. Heraf er de ca. 70 mio. kr. til forløb på almen efteruddannelse, 1,2 mia. kr. til erhvervsrettede forløb samt 290 mio. kr. til forløb i regi af åben uddannelse. Af de 1,2 mia. kr. til de erhvervsrettede forløb finansierer arbejdsgiverne via AER-bidraget ca. 1 mia. kr.

De gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per årselev er størst på erhvervsuddannelserne med 94.200 kr., da en forholdsvis stor andel af kursisterne deltager i arbejdstiden, og virksomhederne dermed opnår en lønkomensation for tabt arbejdsfortjeneste. På åben uddannelse er de gennemsnitlige godtgørelsesudgifter per årselev ca. 18.700 kr. og på almen efteruddannelse ca. 3.600 kr.

For eventuelle faktuelle spørgsmål: Fuldmægtig Kristian Ørnsholt, Finansministeriet, telefon 33 92 38 14